

**Сот шешімімен коммуналдық меншікке түсті деп танылған
иесіз қалдықтарды басқару
қағидалары**

1. Жалпы ережелер

1. Осы Сот шешімімен коммуналдық меншікке түсті деп танылған иесіз қалдықтарды басқару қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 9 қаңтардағы Экологиялық кодексінің 20-1 бабының 5) тармақшасына сәйкес әзірленді және сот шешімімен коммуналдық меншікке түсті деп танылған иесіз қалдықтарды (бұдан әрі – қалдықтар) басқару тәртібін айқындайды.

2. Қалдықтарды коммуналдық меншікке беру сот шешімінің негізінде жүзеге асырылады.

3. Қалдықтарды коммуналдық меншікке беру үшін облыстың (республикалық маңызы бар қаланың, астананың) жергілікті атқарушы органмен комиссия (бұдан әрі – комиссия) құрады, оның құрамына жергілікті атқарушы органның, уәкілетті органның немесе оның аумақтық бөлімшелерінің, жергілікті атқарушы органның ведомстволық бағынысты ұйымының (бұдан әрі – ұйым) өкілдері кіреді. Комиссия осы Қағидалардың 1-қосымшасына сәйкес нысан бойынша иесіз қалдықтарды коммуналдық меншікке беру туралы акт жасайды.

4. Иесіз қалдықтарды басқаруды жергілікті атқарушы орган жүзеге асырады.

5. Иесіз қалдықтарды басқару – бұл қалдықтарды бағалау, есепке алу, одан әрі пайдалану, сату, кәдеге жарату және жою бойынша қызмет.

2. Сот шешімімен коммуналдық меншікке түсті деп танылған иесіз қалдықтарды басқару тәртібі

Параграф 1. Қалдықтарды есепке алу және бағалау

7. Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы қолданыстағы заңнамасына сәйкес ұйым дербес немесе жеке және (немесе) заңды тұлғаларды тарта отырып:

- 1) қалдықтардың қасиеттерін зерделеу;
- 2) олардың қауіптілік деңгейін анықтау;

3) Қазақстан Республикасының Қоршаған ортаны қорғау министрінің 2007 жылғы 31 мамырдағы № 169-п бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 4775 тіркелген) қалдықтар сыныптауышының негізінде, Қазақстан Республикасының Қоршаған ортаны қорғау министрінің 2007 жылғы 30 сәуірдегі № 128-п бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 4720 тіркелген) нысан бойынша қауіпті қалдықтар паспортын жасай отырып, кодын анықтау жұмыстарын жүргізеді.

Сонымен қатар, ұйым Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы қолданыстағы заңнамасына сәйкес бағалау қызметі саласындағы жұмыстарды орындауға және қызметтерді көрсетуге лицензиясы бар жеке және (немесе) заңды тұлғаларды тарта отырып, қалдықтардың құнын анықтау жұмыстарын жүргізеді. Ұйым жыл сайын есепті жылдан кейінгі жылдың 1 ақпанына дейін қалдықтардың көлемі, түрлері, орналасқан жері,

жай-күйі және оларды басқару жөніндегі қабылданып жатқан шаралар туралы ақпаратты электрондық және қағаз тасымалдағыштарда есепті жылдан кейінгі жылдың 1-қаңтарындағы жағдай бойынша жергілікті атқарушы органға ұсынады.

8. Халықтың қалдықтарға қолжетімдігін болдырмаудың алдын алуды, оларды оқшаулауды, олардың топырақ жамылғысына, су ресурстары мен атмосфералық ауаға теріс әсерін азайту жөніндегі шараларды ұйым қамтамасыз етеді.

9. Егер Қазақстан Республикасының бағалау қызметі туралы қолданыстағы заңнамасына сәйкес қалдықтардың қорытынды құны нөлге тең деп анықталса, онда мұндай қалдықтарға осы Қағидаларда қарастырылған тәртіппен оларды ақысыз негізде өткізу бойынша нормалар қолданылады.

Параграф 2. Қалдықтарды одан әрі пайдалану және сату тәртібі

10. Қалдықтарды ұйым заңды және жеке тұлғаларға Қазақстан Республикасының бағалау қызметі туралы қолданыстағы заңнамасына сәйкес анықталатын бағалау құнынан төмен емес баға бойынша конкурс өткізу арқылы сатады.

11. Конкурс дайындауды және өткізуді ұйыммен жүзеге асырады. Жергілікті атқарушы орган ұйымның, уәкілетті органның, мүдделі мемлекеттік органдардың өкілдерін қоса отырып конкурстық комиссияның құрамын қалыптастырады.

12. Конкурстың шарттарын жергілікті атқарушы орган анықтайды.

13. Ұйым еркін нысандағы жазбаша өтініш негізінде конкурсқа әлеуетті қатысушыларға конкурсқа қойылатын қалдықтар объектісі бойынша құжаттар пакетінің көшірмелерін ақысыз ұсынады.

Құжаттар пакетін ұйым қалыптастырады және ол конкурстық ұсыныс әзірлеу үшін өтініш берушіге қажетті мынадай ақпараттан тұрады:

- 1) қалдық туралы тарихи анықтама;
- 2) қалдықтардың сандық-сапалық сипаттамасы туралы ақпарат;
- 3) қалдықтардың қауіпті қасиеттері туралы ақпарат;
- 4) қоршаған ортаға әсері туралы ақпарат.

14. Конкурс қатысушылардың аясы шектелмеген тобы арасында және ашық тәсілмен өткізіледі. Ашық конкурс өткізу туралы хабарландыру Қазақстан Республикасының барлық аумақтарында таратылатын мерзімді баспа басылымдарында мемлекеттік және орыс тілдерінде жарияланады.

Конкурсты өткізу мерзімін ұйым конкурс жарияланып отырған қалдықтар объектісінің ерекшелігіне қарай, бірақ конкурсқа қатысуға конкурстық ұсыныстарды қабылдау аяқталғанға дейін күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей анықтайды. Хабарландырулар жергілікті атқарушы органның және ұйымның интернет-ресурсында бір мезгілде орналастырылады.

15. Конкурс өткізу туралы хабарландыру мыналарды қамтиды:

- 1) конкурсты ұйымдастырушының атауы және қалдықтарды сату жөніндегі конкурсқа қатысуға өтінімді қабылдау орнының мекенжайы;
- 2) өткізу уақыты мен орны;
- 3) қалдықтарды сату жөніндегі конкурсқа қатысуға өтінім беру мерзімі;
- 4) конкурстың негізгі шарттары;

5) конкурсқа шығарылатын қалдықтар объектісінің орналасқан жері мен қысқаша сипаттамасы;

6) ақы төлеу үшін деректемелерді көрсете отырып, конкурсқа қатысу құқығы үшін қалдықтар объектісін бағалау құнының бір пайызын құрайтын жарнаның мөлшері.

16. Қалдықтарды сату жөніндегі конкурсқа қатысуға өтінімдерді (бұдан әрі – өтінім) қабылдауды ұйым мерзімді баспа басылымдарында конкурс өткізу туралы хабарландыру жарияланған күнінен бастап жүзеге асырады және конкурсқа қатысуға өтінімдерді қарау күніне үш күнтізбелік күн қалғанда аяқтайды.

17. Әлеуетті қатысушылар өтінімдерін осы Қағидалардың 2-қосымшасына сәйкес нысан бойынша беттері нөмірленген, тігілген түрде ұсынады, соңғы бетіне олардың қолдары қойылып, мөр басылып куәландырылады.

Конкурсқа әлеуетті қатысушы қажет болған жағдайда конкурс шарттарының талаптарына сәйкес жұмысты орындау немесе қызмет көрсету үшін қосалқы мердігерлерді (бірге орындаушы) тартады, бірақ көрсетілетін қызмет, жұмыс көлемінің үштен екі бөлігінен артық болмауы тиіс.

18. Конкурсқа қатысушы өтінімдерді қараудың белгіленген мерзіміне үш жұмыс күні қалғанға дейін ұйымға жазбаша түрде хабарлай отырып, өз өтінімін кері қайтара алады.

19. Қарау қорытындысы бойынша комиссия өтінімдерді қабылдау немесе бас тарту туралы шешім қабылдайды.

Өтінімдерді қарау күнінен бастап үш жұмыс күні ішінде ұйым өтінім берушіге конкурсқа қатысуға жіберілгені туралы жазбаша хабарлама немесе дәлелді бас тартуды жолдайды.

20. Ұйым мынадай жағдайларда өтінім қабылдаудан бас тартады:

1) осы Қағидалардың талаптарын бұза отырып өтінім беру;
2) өтінім беруші өтінімінде жалған немесе дұрыс емес мәліметтерді ұсынса;

3) өтінімде өтінім берушінің қалдықтарды қауіпсіз кәдеге жарату (қайта өңдеу) үшін қажетті техникалық, ұйымдастырушылық, басқарушылық және қаржы мүмкіндіктері (Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2008 жылғы 29 желтоқсандағы № 622 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5446 тіркелген) нысан бойынша салық, міндетті зейнетақы жарнасы, міндетті кәсіби зейнетақы жарналары мен әлеуметтік салымдар бойынша берешектің (бар) жоқ екендігі туралы анықтама, қаржы мүмкіндіктерін растайтын құжат) бар екені немесе оларға ие болатыны туралы құжат жүзінде растаманың болмауы.

21. Конкурсқа қатысуға дайындық бойынша шығынды қоса алғанда, конкурсқа қатысушылардың жұмсаған шығындары қайтаруға не өтелуге жатпайды. Ұйым конкурстың қорытындысы жарияланған күннен бастап он жұмыс күні ішінде жеңімпаз деп танылмаған конкурсқа қатысушыларға жарналарын қайтарады.

22. Конкурсқа жіберілген өтінім беруші конкурстық ұсыныс жасайды, оны ұйымға конверттерді ашу рәсіміне бір сағатқа дейінгі уақыттан кешіктірмей ұсынады. Ұйымға келіп түскен және конкурсқа жіберілген конкурстық ұсыныстар конкурсқа қатысушыларға кері қайтарылмайды.

23. Конкурса қатысу үшін конкурстық ұсыныстар мыналарды қамтиды:

1) өтінім берушінің конкурс өткізу тәртібіне және өтінім берушінің міндеттеріне қатысты осы Қағидалардың шарттарымен танысқандығы туралы растауы;

2) жарғы көшірмесі (заңды тұлғалар үшін);

3) әлеуетті қатысушының бірінші басшысын тағайындау (сайлау) туралы құжаттың көшірмесі;

4) жұмыстарды орындау бойынша қосалқы мердігерлердің тізбесі, қосалқы мердігерлерге берілген жұмыстардың көлемі мен түрлері (жұмысқа тартылған жағдайда);

конкурса қатысу құқығына төленген жарна төлемін растайтын құжат (ақысыз өткізген жағдайда ұсынылмайды);

әлеуетті қатысушының қолы қойылған баға ұсынысы;

конкурс шарттарын орындауға бағытталған бағдарлама (жобаны іске асыру мерзімдері, технологияны қолдану, қаржы мүмкіндіктері, экологиялық заңнамалар талаптарына сәйкестігі).

24. Әлеуетті қатысушы конкурстық ұсынысты беттері нөмірленген, тігілген түрде ұсынады және соңғы парағына оның қолы қойылып, мөр басылып куәландырылады.

25. Конкурстық ұсыныстар әлеуетті қатысушыға грамматикалық немесе арифметикалық қателерді түзету қажет болған жағдайды есепке алмағанда, тармақтардың арасында ешқандай да бір артық жазусыз, өшірусіз немесе қоса жазуларсыз ұсынылады.

26. Әлеуетті қатысушы конкурстық ұсынысын конвертке мөр басып бекітеді. Конвертте әлеуетті қатысушының атауы және заңды мекен- жайы көрсетіледі.

27. Конкурстық ұсыныстарды конкурстық комиссия конвертті ашқан күнінен бастап он бес жұмыс күні ішінде бағалайды.

Конкурстық комиссияның шешімі хаттама түрінде ресімделеді. Хаттамаға конкурстық комиссияның мүшелері қол қояды.

28. Конкурстық комиссияның шешімі ашық дауыс беру арқылы қабылданады және ол қатысып отырған конкурстық комиссия мүшелерінің жалпы санының басым көпшілігі дауыс берген кезде қабылданды деп саналады. Дауыстар тең болған жағдайда конкурстық комиссияның төрағасы дауыс берген шешім қабылданды деп есептелінеді.

Конкурстық комиссияның кез келген мүшесі конкурстық комиссияның шешімімен келіспеген жағдайда өз пікірін білдіріп, оны жазбаша баяндайды және ол конкурс қорытындысының хаттамасына тіркелінеді.

29. Конкурс жеңімпазын конкурстық комиссия мынадай негізгі критерийлер жиынтығы негізінде анықтайды:

1) бағдарламаның іс-шаралары конкурс шарттарын орындауды қамтамасыз етуге тиісті (жобаны іске асыру мерзімдері, технологияларды пайдалану, қаржы мүмкіндіктері, экологиялық заңнамалар талаптарына сәйкестігі);

2) баға ұсынысының жоғары болуы.

30. Конкурстың нәтижелері сол конкурс өткізу туралы хабарландыру жарияланған баспа басылымдарында жарияланады, сондай-ақ атқарушы

органның және ұйымның интернет-ресурсында шұғыл түрде орналастырылады.

31. Конкурсқа бір ғана өтінім беруші қатысқан жағдайда, конкурс өткізілген жоқ деп танылады.

32. Конкурс өткізілген жоқ деп танылған жағдайда конкурстық комиссия нысанды конкурстан алып тастайды немесе конкурс өткізуді қайта белгілейді. Тек бір ғана өтінім берушінің қатысуына байланысты конкурс қайта өткізілген жоқ деп танылған жағдайда, ұйым конкурстық комиссияның ұсынысы бойынша мұндай өтінім берушімен келіссөздер және жергілікті атқарушы органға тиімді шарттар негізінде ұйым үшін тиімділігі жөнінен конкурстық ұсыныста олар ұсынғаннан кем болмайтын жағдайда келісімшарт жасайды.

33. Конкурс талаптарына сәйкес келетін бірде бір жоба ұсынылмаған жағдайда да конкурс өткізілген жоқ деп танылады.

34. Конкурс жеңімпазымен қалдықтарды сату туралы келісімшарт (бұдан әрі – Келісімшарт) жасалады. Келісімшарт қауіпті қалдықтармен жұмыс істеу кезінде Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасының талаптарын сақтау және жалпы қауіпсіз жұмыс жүргізу бойынша, сондай-ақ конкурс жеңімпазының ұйым бекіткен үлгісімен орындаған жұмыстары туралы есеп беруі бойынша міндеттемелерді қарастырады.

Есеп ұйымға тоқсан сайын есепті тоқсаннан кейінгі айдың оныншы күніне дейін ұсынылады.

Келісімшарт талаптары сақталмаған жағдайда ұйым оны Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында белгіленген тәртіппен бұзады және конкурс өткізуді қайта жариялайды.

35. Конкурс екі рет өткізілген жоқ деп танылған жағдайда ұйым осы Қағидаларда қарастырылған тәртіппен қалдықтарға ақысыз негізде конкурс жариялайды және өткізеді.

36. Қалдықтарды сатудан тапқан ұйымның қаражаты жергілікті бюджет кірісіне жіберіледі.

Параграф-3. Қалдықтарды кәдеге жарату және жою

37. Қалдықтарды ақысыз негізде іске асыру бойынша конкурс өткізілген жоқ деп танылған жағдайда, қалдықтар талап етілмеген деп саналады. Ұйым талап етілмеген қалдықтарды қауіпсіз кәдеге жарату және жоюды Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасына сәйкес жергілікті бюджет қаражатының есебінен жүзеге асырады.

38. Сот шешімімен коммуналдық меншікке түсті деп танылған иесіз қалдықтардың объектілері орналасқан аумақтарды қалпына келтіру, олар сатылғаннан, кәдеге жаратылғаннан және жойылғаннан кейін Қазақстан Республикасының жер заңнамасындағы талаптарына сәйкес жүргізіледі.

3. Қорытынды ережелер

39. Коммуналдық меншікке түскен қалдықтармен жұмыс істеу процесінде Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасында көзделген талаптар сақталады.

Сот шешімімен коммуналдық меншікке түсті деп танылған иесіз қалдықтарды басқару қағидаларына 1-қосымша

**Иесіз қалдықтарды коммуналдық меншікке беру туралы
Акті**

20__ жылғы «__» _____
(жасалған уақыты)

_____ (акт жасалған орын)

Комиссия құрамында

_____
_____

20__ жылғы «__» _____ № _____ сот шешімінің негізінде коммуналдық меншікке мынадай құрамдағы:

Қалдық түрі	Саны (тонна, м ³ , ауданы, га)	Қалдықтың қауіптілік деңгейі және коды (қалдықтар сыныптамасы бойынша)	Орналасқан жері	Қалдықтардың жай-күйі туралы түсіндірме
-------------	---	--	-----------------	---

иесіз қалдықтардың қабылданғаны туралы осы актіні жасады.

Комиссия мүшелері (Т.А.Ә., қолы):

Мөр орны

Қалдықтарды сату жөніндегі конкурсқа қатысуға өтінім

1) _____
өтініш берушінің атауы

2) _____
өтініш берушінің заңды мекенжайы және негізгі қызмет орнының мекенжайы

3) _____
мемлекеттік тиістілігі (заңды тұлғалар үшін), азаматтылығы (жеке тұлғалар үшін)

4) _____
басшылары немесе заңды тұлғалар иелері және өтініш берушіні ұсынатын тұлғалар туралы мәлімет

5) жергілікті атқарушы органмен анықталған конкурс шарттарын орындауға бағытталған тиісті құжатпен расталған өтініш берушінің техникалық, басқарушылық, ұйымдастырушылық және қаржылық мүмкіндіктері туралы мәліметтер (салықтық берешектің, міндетті зейнеткерлік жарналар бойынша берешектің, міндетті кәсіби зейнеткерлік жарналар және әлеуметтік салымдар бойынша берешектің жоқ (бар) екендігі туралы мәліметтер, қаржылық мүмкіндігін растайтын құжат) қоса беріледі.

_____
(ұйымның атауы)

_____
(қолы)

(Т.А.Ә.)